

RABBI A. LAUFER

25 Ross St. Brooklyn N.Y. 11249

718-388-5080 – Fax. 388-4207

יגבריהם לויפער

אבדק"ק דאראנ יצ"ו

ברוקלין ניו יארק

בעזה"י

יום תענית אסתר שנת תש"פ לפ"ק

**שלומים מרובים כטל וכרביבים לכבוד ידידי הגאון הגדול, הצדיק המפורסם,
חזו"פ נהורא נפישא, בקש"ת מוה"ר רבי משה מנחם טירנויער שליט"א
על ישראל הדרתו דומ"ץ ור"מ דקהל יטב לב דסאטמאר מונטריאל**

א) הננו בזה לבוא בכתובים שנית, על העוף החדש של "תרנגול-פארמס" שקורין אותו לעגהארן, שכבר כתבתי אודותו במכתבי הראשון למעכת"ה שליט"א שברור אצלי שהוא עוף חדש לגמרי, שמשונה מהעוף הלעגהארן הישן בכמה דברים, והצעתי אז במכתבי למעלת כת"ה שליט"א שאני מוכן לבוא ולסדר הדברים לפני כת"ה שליט"א, אבל לא אסתייע מילתא מחמת כמה סיבות, לזה באתי עתה לשלוח לפני כת"ה שליט"א, מכתב שיצא לאור זה עתה על ידי ש"ב ידידי הגה"צ מוה"ר שמואל דוד קרויז שליט"א אבדק"ק אודווארי שביאר הדברים בטוטו"ד, גם אצרף לכת"ה את דברי הגאבדק"ק אודווארי שהשמיע בס"ג פרשת משפטים שבת שקלים, ותוכו רצוף אהבה, דברים כדרכונות, לחזק המסורת שלנו על העופות שאנו אוכלים זה למעלה משבעים שנה, וגם כת"ה שליט"א ממשיך לאכול כידוע לכל, וגם הניף ידו לצאת במלחמה נגד המתחדשים הרוצים להביא בתוך מחנה ישראל המדקדקים בכשרות עוף חדש הצריך מסורה חדשה מחמת כמה שינויים שיש לה מן העוף הלעגהארן הישן, לזה חשבתי שיהי' דבר נכון לשלחו לכת"ה שליט"א כדי שיתן בו עיניו הבדלוחים, ואולי אזכה שיתבונן בכל הענין שנית, להחליט בזה להלכה למעשה, מה דינו של העוף החדש בלי מסורות.

והיות שכבר התחלתי לבוא בכתובים לכת"ה שליט"א, החלטתי לספר לכת"ה שליט"א השתלשלות הדברים, שסיפר לי הגה"צ גאבדק"ק אודווארי שליט"א, מה שהביאו לכתוב מכתבו היקר, וכל המסתעף מה שאירע לו בהמשך הזמן מעת שהחליט לכתוב המכתב עד גמירא, וכן מה שאירע לו אחרי כן, וזה כולל ההשתלשלות הדברים איך שקיים בענין שאלת הלעגהארן החדש "שמוע בין אחיכם", וכל השינויים שכתב הי' רק אחרי שעיין היטב כמה פעמים בהעוף ושמע כל הצדדים בזה באריכות גם מצד המתחדשים הרוצים להביאו לתוך המחנה, ואקוה שכת"ה שליט"א יתן עיניו בסיפור הדברים, ובוודאי יעשו רושם על כת"ה שליט"א, להתבונן בכל הענין, עם מי ומי הולכים, להביא עוף חדש לתוך בית ישראל, שברור שעליהם אין לסמוך על שום דבר, כמו שיתבאר.

ב) ובראשונה אספר מה שאירע בבית הגה"צ גאבדק"ק אודווארי שליט"א ביום שיצא המכתב המצורף פה, ונתפרסם ברבים, אשר לא יאומן כי יסופר, ומעשה שה' כך ה', כפי מה שסיפר לי הגה"צ מאודווארי.

ביום ה' פרשת משפטים אחרי צהרים, באו להגה"צ גאבדק"ק אודווארי שליט"א, אנשים מבעלי המפעל תרנגול פארמ"ם, אחרי שכבר הודיע להם שלא יבואו אליו עוד, כי כבר קיים שמוע בין אחיכם זה כשלשה חדשים, ושמע מהם כל הטענות ומענות בכל פרטיה, וראה שאין להם מה להוסיף, ועם כל זה באו אליו לביתו, ועשו קולות וברקים בביתו, ודיברו בחוצפה עצומה כנגדו.

א) וכל זה ה' מלבד מה שכבר עשו מעשי פראות זה כמה ימים, על דבר המכתב שהוציא לאור, שלא היתה לפי רוחם, ב) עוד ביקשו שרצונם לבוא לביתו ביום ה' משפטים, והודיע להם שלא יבואו, וגם בן הגה"צ מאודווארי שליט"א הודיע להם שלא יבואו לבלבל אביו עוד כי יש לו רשות להודיע ולגלות דעתו להלכה ברבים ככל רב בישראל, ועכ"ז באו לביתו, ועשו מעשים אשר לא יעשו, וגם עשו קולות וברקים. ג) ומלבד זה, ה' להם החוצפה לבקש ממנו שיחתום על מכתב שהעריכו לעצמם, שבו כתוב שכל מה שכתב במכתבו הראשון טעות ה' בידו "הישמע כזאת", ד) ועוד זאת הביאו תמונות מעוף אחד שהם אומרים שהוא עוף הקארניש, ורצו שיודה להם שהקארניש אין להם מסורה, ואמר להם הגה"צ מאודווארי שליט"א שקיבל עליהם מסורה ברורה, ואיך יכולים להוציא לעז על הכלל ישראל כולו שאוכלים רח"ל מאכלות אסורות.

אחרי כל החזיון הזה שראה הגה"צ מאודווארי שליט"א מה שאירע בביתו ביום ה' משפטים, אף שידע וגם הם ידעו שכבר קיים שמוע בין אחיכם זה כשלשה חדשים, ועכ"ז עשו מה שעשו, החליט הגה"צ מאודווארי שלא עת לחשות, ומוכרח לצאת שנית בשער בת רבים, להודיע להציבור הרחב, שלא אלמן ישראל וב"ה קיבלנו מסורה מאבותינו ורבותינו נ"ע, ואל תחשוד את אבותיך שאכלו רח"ל עופות בלי מסורות, ועל כן נשא קולו ברבים בסעודת רעוא דרעוין שב"ק משפטים שקלים תש"פ לפ"ק במעמד שומעי לקחו יותר ממאה אנשים חסידי ואנשי מעשה הע"י, דברים כדרכונות, ורצפתי דבריו פה.

וכששמעתי מאת הגה"צ מאודווארי שליט"א, שסיפר הדברים מה שאירע לו, ובמה דברים אמורים, עם איזה אנשי דלא מעלי המדובר, החלטתי להעלותו עלי גליון, ולשלחו לכת"ה שליט"א, כדי שידע ויבין הדק היטב, דרכים הטובים שנקטו בזה בעלי "תרנגול-פארמס", ואולי יתבונן בזה כת"ה שליט"א, ואזכה שיקבל האמת מן הקטן כמוני.

מכתב הראשון של הגה"צ מאודווארי שליט"א ה' אחרי העיון בהעוף הדק היטב מכל הצדדים

ג) ועתה אבוא להעיקר מה שהביאנו לבוא בכתובים שנית הוא לספר למעלת כת"ה, השתלשלות הדברים שעבר על הגה"צ מאודווארי שליט"א מקודם שכתב מכתבו הראשון, שלא ה' במהירות ובבהלה, רק במתינות נפלא, אחרי ששמע כמה חדשים כל הצדדים, וקיים הפסוק שמוע בין אחיכם, ודיבר

באריכות עם המתחדשים הרוצים להביא להציבור המדקדקים עוף חדש ומערערים על העוף הישן שנאכל על ידי אבותינו ורבותינו נ"ע זה יותר משבעים שנים, ושמע אליהם הדק היטב כל הצדדים, ורק אחרי שעיין וראה בדבריהם שאין בהם ממש, בענין הערעור על העוף הישן הברוילע"ר הנאכל על ידי כל בית ישראל זה יותר משבעים שנים במסורת, וגם שהעוף החדש שקורים לעגהארן של המפעל דיקאלב שרוצים להביא למאכל לאחינו בנ"י המדקדקים בכשרות הוא משונה מאוד, הוצא לאור מכתבו, וכתב היטב מה שקיבל בענין מסורת מאביו הגה"צ רבי שלום קרויז זצ"ל אבדק"ק אודווארי, ושהעוף החדש הלעגהארן של דיקאלב הוא משונה בכמה שינויים וצריך עליה מסורה חדשה.

והנה באמצע הקיץ שנת תשע"ט, שמע הגה"צ מאודווארי שליט"א שרצו איזה אנשים להביא עוף חדש למחנה בני ישראל, ואמר דהיות שיש לו בקיאות במסורת העופות שקיבל מאת אביו הגה"צ רבי שלום קרויז מאודווארי זצ"ל, שילך ויראה לראות העוף, אם מוכר הוא אצלו מהעופות שיש לנו מסורת עליהם.

וכן עשה שהלך אצל בית המקולין, לראות העוף החדש, ותיכף כשפגש העוף, ראה שהוא עוף משונה שאין לנו מסורה עליה. אלא שלא החליט תיכף למעשה, שהוא עוף משונה, רק עיין היטב בהעוף מכל הצדדים, ועוד בא להמקולין לראות העוף כמה פעמים, וככל שבא לראותו פעמים ושלוש פעמים, נתחזק אצלו יותר ויותר, שהוא עוף משונה שאין לנו מסורה עליה, ואסור לאכלו בלי מסורה.

ועוד יותר עשה, שלא סמך על עיון העוף בבית המקולין כשעומד בחוץ שאין לו יישוב הדעת היטב כל כך, אלא שהכנים בפנים לתוך הבית המקולין ועיין במתינות מאוד כל העוף מכל הצדדים, וגם פתח לראות העוף מבפנים הדק היטב האיברים הפנימיים, ואחרי העיון כמה פעמים בהעוף החדש, נוכח לדעת, שאי אפשר לו להתירו בשום פנים ואופן, כי הוא משונה מכף רגל ועד ראש, מבחוץ ומבפנים, כמו שכתב כמה שינויים (מכתבו א) שהכרבותל משונה, (ב) שמחוסר שמאל"ץ שומן, (ג) שהכבד משונה, (ד) שמעופף משונה, (ה) ושכל העוף נראה משונה.

ואז גילה הגה"צ מאודווארי שליט"א דעתו להמקשיבים לקולו, שהעוף החדש לעגהארן של המפעל "תרנגול" הוא עוף משונה ואין לנו מסורה עליה, ואסור לאכלו בלי מסורת.

שמוע בין אחיכם

(ד) ובתחלת זמן החורף שנת תש"פ כשיצאה השמועה שנטה להחמיר בענין העוף החדש, באו אליו הכת החדשה, למען כנגדו שהעוף החדש הוא עוף המהודר ביותר וכו', ואמר אז הגה"צ מאודווארי שליט"א שמוכן לשמוע כל דבריהם, ולקיים שמוע בין אחיכם, ולעיין בכל דבריהם הדק היטב, אולי יש ממש בדבריהם. וכן עשה שהרשה להם לבוא אליו, והביאו אליו תמונות מהעוף החדש, ואמר להם שרואה על העוף החדש הזה שהוא משונה, והם הביאו אליו רק תמונות, להסביר לו עפ"י התמונות שהוא עוף מהודר, אבל הגה"צ מאודווארי אמר לי שלא הסתפק בזה, והלך בעצמו עוד הפעם כמה פעמים לראות במו עיניו הלעגהארן החדש, ואחרי העיון בהעוף כמה פעמים מבפנים ומבחוץ כנ"ל החליט כי עוף

משונה, ואמר להם כי אני על משמרתי אעמודה, כי יש בה הרבה שינויים, ואין לנו מסורה עליה, ובלי מסורת אסור לאכול.

וכאן רציתי לחרוט עלי גליון איזה ענינים שהי' כואב מאוד מאוד, מה ששמעתי מאת הגה"צ גאבדק"ק אודווארי שליט"א מה שסיפר לי מקצת ממה שאירע לו, כשבאו אלו האנשים לדון על העוף החדש שהוא עוף מהודר.

א] שוחד: מה נאמר ומה נדבר, שכואב מאוד, לספר אלו הדברים שאכתוב לפני כת"ה, ולא יאומן כי יסופר, שאלו האנשים המכנים עצמם בשם מהדרין, הציעו להגה"צ גאבדק"ק אודווארי שליט"א, שאם יכתוב להם מכתב שהעוף שלהם הוא מהודר, יתנו לו, רבבות דולארי"ם, בחליפין. וזה הדבר כואב מאוד מאוד, מרא דאברהם, הרי מדובר כאן מחשש מאכלות אסורות, שרוצים להאכיל עוף שיש עליה חשש עוף טמא מחמת שאין לנו מסורות עליה, ואם יש רב אחד שעומד וצועק שהעוף הוא מלא שינויים מהמקובל במסורת, באים אליו ומדברים על לבו ליתן לו רבבות דולארי"ם שיכתוב בחליפין מכתב להכשיר העוף שהוא בעצמו עומד וצווה שאין לנו עליה מסורה, הישמע כזאת בישראל. וחשבתי לעצמי כששמעתי הדברים, מי יודע מה שיכול עוד לצאת מכת אנשים האלו רח"ל שעושים מעשים כאלו ואיזה חורבן יכולים להביא להכלל ישראל, ובעיקר הדבר כואב, שלאילו אנשים רוצים ליתן הנאמנות להביא עוף חדש בישראל, הכי יכולים לקרוא עליהם אנשים נאמנים, אתמהה.

ב] תרנגול מששת ימי בראשית: עוד אמר לי הגה"צ גאבדק"ק אודווארי שליט"א מה שכואב לו מאוד, שרגיל על לשונם של אלו האנשים, שהמציאו עוף המהודר ביותר, שהוא העוף התרנגול, מששת ימי בראשית, בלי שום שינוי. (וכן כותבים על הסימבאל שלהם בלשון ענגליש THE ORIGINEL TARNEGOL). מרא דאברהם, כל המסורה של אבותינו ורבנותינו שאכלו העוף כמו שפירש"י דמסורה הוא כשראה אדם כשר שאכלו, כל זה בטל ומבוטל לפי דבריהם המסולפים, ורצונם רק להדר אחרי העוף שהי' מששת ימי בראשית, ולבטל כל המסורה מישראל רח"ל. ואמר לי הגה"צ מאודווארי שליט"א שענה ואמר בדרך צחוק מכאוב, דאם הי' עוף הלענהארן החדש הזה בששת ימי בראשית, בודאי הביא נח להתיבה מזה העוף רק שנים שנים כמובן.

ג] אנשים צעירים שלא שמשו כל צרכם: עוד אמר לי הגה"צ מאודווארי שליט"א מה שראה דבר מוזר, שכל העוסקים בענין זה שבאו אליו בכל השלשה חדשים, הי' אנשים צעירים, הגם שהי' בני תורה, אבל אברכים שלא שמשו כל צרכם, כולם הי' פחות מבן ארבעים לבניה, הי' רגיל על לשונם דברים בלי טעם, ודיברו על כל גדולי ישראל, בלי בוששה. וזה הדבר לעצמו מראה שכל השערוריא אינו נפתח מגדולי ישראל רק דמיונות שוא של איזה אברכים צעירים הצריכים להתייגע ביותר בהתוה"ק בלי להתערב בדברים הנוגעים למנהיגי ישראל.

ד] הוצעת לעז: ועוד אמר לי הגה"צ מאודווארי שליט"א שהדבר שכאב לו ביותר מכל הדברים הנ"ל, הוא ההוצאות לע"ז על כל גדולי ישראל שבדורינו ושמדור הקדום, כי האברכים האלו, דיברו בשאט נפש על כל גדולי ישראל, שכולם אכלו מאכלות אסורות, עופות טמאים רח"ל, כי לפי דעתם אמרו שהעוף הקארניש אין לנו מסורה עליה, ויש בה חשש עוף טמא, וזהו מה שאכלו כל גדולי ישראל זה יותר משבעים שנה, ולדעתי זה דבר הצריך לכאוב מאוד מאוד עד דכדוכה של נפש, איך שיכולים להגיע, כשמתחילים לעורר על איזה ענין בלי דעת ובלי יראת שמים, לאן הגיענו, הישמע כזאת, שיסתובבו אברכים באיצטלא דרבנן כאילו שבאו להעמיד הדת על תילה, ולדבר על כל גאונים וקדושים בארץ ובגולה, שנכשלים רח"ל במאכלות אסורות, שלא הי' כזאת בישראל מיום מתן תורה.

ה] מחליפים פרה בחמור: עוד אמר לי הגה"צ מאודווארי שליט"א, שיכולים לחשוב ולהבין, כאילו שבאו אנשים לעורר על העוף הנאכל בתמימות וביראת שמים, ובמקום זה מביאים מהודר יותר מזה, אבל שניהם אינו אמת, הן שהאנשים המעוררים הם מדברים על כל גדולי ישראל שנכשלו רח"ל במאכלות אסורות בחשש עוף טמא, והן שהעוף שרצונם להביאו במקומו הוא בעצמו הוא מלא שאלות חמורות מחמת רוב השינויים שיש לה שצריכין עליה מסורה חדשה, ונמצא שמחליפין עוף המהודר ביותר שאין לנו מסורה מהדורת ומבוררת כל כך כמו העוף הברוילע"ר עם עוף המפקפק מאוד עם כמה שינויים המצריכים עליה מסורה חדשה, ובלי מסורות אסור לאכלן.

ו] ועתה נחזור להשתלשלות הדברים, אחרי שאמר להם הגה"צ מאודווארי שליט"א דעתו כי העופות האלו הם מלא שינויים מהעוף הלעגהארן הישן שהורגל בו, ואי אפשר לו בשום פנים לכתוב להם מכתב להתירו ח"ו, ואדרבה אמר להם הגה"צ מאודווארי שליט"א שהוא מוכן לצאת לאור במכתב להודיע בשער בת רבים דעתו בזה שהוא עוף עם כמה שינויים ואין לנו מסורה עליה ואסור לאכלו בלי מסורה.

הוסיפו לבקש ממנו, שימתין להם והם יביאו עוד ראיות לדבריהם, וכן עשו המתין כמה שבועות, וכן עשה עמו כמה פעמים, כשרצה לצאת במכתבו, בקשו שימתין להן עד שיביאו עוד ראיות, והמתין עליהם במתינות, עד שהחליט בדעתו כי כבר קיים שמוע בין אחים במילואו, ומוכרח לצאת בשער בת רבים להודיע לעם ישראל להזהר שלא להכשל במאכלות אסורות.

אז כשראו שלדעתו בהחלט שאסור לאכלו, באו אליו בטענה חדשה, דהיות שיש רבנים המתירים, לא יצא לגלות דעתו ברבים, ושלא יתערב בכל הענין. וכאן אספר לכת"ה שליט"א עוד ממה שעבר על הגה"צ מאודווארי שליט"א, לא יאומן כי יספר, שבאו בבקשה שנית להציע לו שוחד, שאם עכ"פ לא יצא במכתב כנגדם, יתנו הון רב לבית מדרשו בית ישעי' דאודווארי, והעיקר דהיות שיש רבנים מתירים לא יתערב בהענין לגלות דעתו ברבים דאסור לאכלו.

אבל אמר לי הגה"צ מאודווארי שליט"א שבחסדי השי"ת לא נתרש מהם כלום, וענה ואמר להם, דהיות שאינו רואה בין הרבנים שיכולים להעיד כל כך בענין מסורת העופות כמותו שקיבל מסורת בענין

זה מאביו זצ"ל, מוכרח הוא לצאת בשער בת רבים להודיע המסורת שקיבל בענין העופות הנאכלים, ושהעופות החדשים משונים וצריכים עליהם מסורה חדשה.

וסיפר לי הגה"צ מאודווארי שליט"א שכן ראה שדבר גדול עשה בעמיו לצאת בכתובים במכתבו, להעמיד מסורת בישראל, כי באו אליו עשרות רבנים מובהקים גאונים וצדיקים וחודו לו מאוד, ולא הספיקו להודות לו על הטוב שעשה עם הכלל ישראל במכתבו שהעלה עלי גליון המסורת שקיבל בענין העופות, וכמו שהתבטא אליו הגה"צ רבי חיים קלמן גוטמאן שליט"א דומ"ץ בק"ק סאטמאר, "אודווארי רב, איהר האט מטהר געוועהן אמעריקא", וכן חיזקו אותו וחודו לו כמה רבנים מובהקים, על המסורת שמסר עלי גליון. וכולם אמרו שככל מה שכתב שהעמידו מסורה ברורה באמעריקא אחרי המלחמה על ידי הרבנים הגאונים נ"ע ביחד עם רביה"ק, עלה על לבם שכן ה' באמת, אלא שלא ידעו להביא עדות ברורה בזה, עד שהגיע הגה"צ מאודווארי שליט"א, ומסר המסורת שקיבל מאביו זצ"ל.

כל זה סיפר לי הגה"צ מאודווארי שליט"א, וסיים ואמר לי: ואודה ה' מאוד בפי שהנחנו בדרך האמת לזכות הכלל ישראל, ולהמשיך הדרך המסורה לנו מדור דור גם להדורות הבאים.

מסורת הקארניש - נגד בת המסלפים דברי אלוקים חיים מאת הרב לאנדא זצ"ל

ו) ועתה נבוא לענין מסורת הקארניש, מה שסיפר לי הגה"צ אבדק"ק אודווארי שליט"א, מה שאירע לו עוד אחרי שיצא לאור מכתבו.

דהנה אחרי שיצא לאור מכתבו, באו אליו איזה אנשים, מהכת החדשה הממשיכים בדרך המשכילים מדור דור לערער על מה שעשו הרבנים הגאונים הצדיקים מדור הקדום, וטענה בפיהם, נגד מה שכתב בפשיטות כל כך שהקארניש יש לנו מסורה עליה כמו שקיבל מאת אביו זצ"ל.

דהרי אחרי שיצא לאור המכתב מאת הגאון רבי משה יהודה ליב לאנדא זצ"ל רב אב"ד בני ברק, שכתב שם בפירוש בלשונו "שנתברר על עוף המכונה "קורניש אדום" ועוף "קורניש לבן" שיש להם מסורת", שלחו הם בעצמם, להרב לאנדא ע"י אימע"ל ווידאו, מאת איזה עוף שקראו בשם קארניש, לשאול את פיו אם יש לנו מסורה עליה, ואמרו אלו האנשים שהודה להם הרב לאנדא תשובה ברורה באימע"ל שאין לנו מסורה על הקארניש. ואמרו להגה"צ מאודווארי שיביאו גם הם אליו הקארניש, ושיוכל לראות בעצמו שאין לנו מסורה על הקארניש. זה ה' טענתם נגדו.

ואמר לי הגה"צ מאודווארי שליט"א שבאמת ה' עובדא זו תמוה אצלו מאוד, שאיך יכול להיות שהשיב הרב לאנדא דבר נגד המקובל אצלי כל השנים ממה שקיבל מאביו זצ"ל מסורה ברורה על הקארניש. ועוד תמה עד למאוד, איך שיכול להיות שהגאון הגדול הרב לאנדא כתב בעצמו מכתב המפורסם לרבנים שהקארניש יש לנו מסורה עליה, ולא שמענו שיחזור בו מדבריו, דאם אמת הדברים שחזר בעצמו ממה שכתב במכתבו לרבים, אחרי שאלו האנשים שאלו אותו על זה, ה' לו לפרסם הדבר

לרבים שהדברים שאמרתי לפניכם טעות הי' בידי וכדומה, ולא שמענו שהרב לאנדא חזר בו מדבריו הראשונים שנתברר על העוף המכונה קורניש אדום ועוף קורניש לבן שיש להם מסורת.

וכשבאו אליו למחרת, הביאו אתם "ווידאו" של עוף שקראו אותו קארניש. והחליט לברר הדבר היטב בעובדא הנ"ל שסיפרו אודות חזרת הרב לאנדא, אם יש ממש בדבריהם.

ואז פנה אלי הגה"צ מאודווארי שליט"א ושאל אותי אודות מסורת הקארניש מאת הגרמ"ל לאנדא זצ"ל, והשבתי לו שאשלח לו המכתב תשובה שכתב הגאון הגדול הרב לאנדא זצ"ל לאלו האנשים בענין מסורת הקארניש.

ואחרי שעיין הגה"צ מאודווארי שליט"א בדבריו הנאמרים באמת וצדק שהקארניש יש לנו עליה מסורה, עמד להשתומם כשעה חדא, איך שיכולים להפך דברי אלקים חיים בלי בושא, במקום שהרב לאנדא בעצמו כתב דברים ברורים ומפורשים לאלו האנשים בעצמם שהקארניש שאנו אוכלים יש לנו מסורה ברורה עליה, והעוף שהם מראים על הווידאו הוא עוף אחר לגמרי המעורב בכמה עופות, באו אליו בלי בושא באיצטלא דרבנן כאילו שבאו לעורר על איזה ענין, ושקר גם בפייהם שהרב לאנדא כתב להם בתשובה שהקארניש אין לה מסורה. ואמר לי הגה"צ מאודווארי שליט"א שאין לו דרך אחרת להבין מעשיהם הבלתי מובנים רק שהם"מ בעצמו התלבש בתוך אלו האנשים באיצטלא דרבנן, כדי להכשיל את ישראל המדקדקים בכשרות עם עוף הלעגהארן החדש בלי מסורות.

תשובות הגאון הגדול רבי משה יהודה ליב לאנדא זצ"ל במסורת הקארניש

ולתועלת הענין, אעתיק דברי הגאון הרב לאנדא, בתשובה שכתב באימעיל להמסלפים האלו, ששלחו אליו ווידאו עם איזה עוף שקראו אותם קארניש, ושאלו מאת הרב לאנדא אם יש לנו מסורה עליה, והשיב בחזקה דברים ברורים ומפורשים, שהעוף שרואין על הווידאו אינו קארניש, אבל על הקארניש יש לנו מסורה ברורה, וז"ל:

בענין ציורי הקורניש אשר נשלח עפ"י בקשת הרה"ג ר' שליט"א.

שלו' וברכה. הבנתי מיד, שיד אלו שרוצים להוציא לעז על העופות הכשרים כדי להכניס עופות ללא מסורת טמון בסיפור הזה. ועתה כשהניע האימויל שלכם נתברר שכך הדבר.

העופות ששלחתם הם **Farm Chicken** שמעורב בהם לפחות שלשה זנים אולי בתוכם גם קורניש. וצודקים אלו שאומרים שעופות אלו אין להם מסורת.

הקורניש הכשר, מדובר על הקורניש התעשייתי קורניש לבן. הביאו אותו ארצה מארה"ב אשר בזמנו הועד עליו ברור שיש לו מסורת ואינו דומה כלל לעופות בווידיאו ששלחתם. המומחים כאן מבחינים ברור שהעופות שיש לנו הם מאותם העופות שפיתחו כאן בארץ כל השנים, כולל

הקורניש התעשיתי. וכפי שאנו שומעין הם גם העופות שמשתמשים בשחיטת סטמאר במונרו. והשי"ת יצילנו מן הרוצים להכשילנו בעופות טמאים.

והוסיף הגאון הרב לאנדא בתשובה נוספת, אחרי שהשואל רצה להפוך דבריו הראשונים, חזר הרב לאנדא להעמיד דבריו ביתר ביאור, וז"ל:

שלו' וברכה. אני כתבתי שאלו אינם הקורניש האורגילני. הקורניש האורגילני שהוא הקורניש התעשיתי הוא העופות שנשלחו לארץ מארה"ב והי' להם מסורת ומהם פיתחו את העופות שמשתמשים כאן בארץ ומהם עדיין מגדלים החברות הגדולות בעוף הפטם בארה"ב "קוב" ו"רום" ונאכלים במסורת כשבעים שנה והם גם נמכרים בארץ וגם בארה"ב, ומכירים את העופות וקונים מהם רק את אלו. והם מסומנים ע"י החברות "קוב 500" ו"רום 308". כאן בארץ יש שתי חברות אשר מגדלים רק את העופות הנ"ל. בעופות האלו מעורב הקורניש האורגילני, ואילו הקורניש שמכרו לכם אינו תואם כלל את הקורניש שיש לחברות הנ"ל. הקורניש שלהם הוא קורניש אורגילני בלי תערובת מזנים אחרים והחברות הנ"ל עירבו אותם עם זנים בעלי מסורת אשר גם הם ידועים לנו. אנו מקבלים אך ורק את המספרים הנזכרים ולא שאנו סומכים על החברות אלא על טביעות העין בעופות שמגדלים מהם שאין בהם שום שינוי. ולא כמו התמונות ששלחתם לנו אשר השינויים בהם בולטים מאוד וכל רגיל בעופות רואה שאינם מעופות המסורת.

וכל הרואה דברי הרב לאנדא הנאמרים באמת וצדק, יראה הסייעתא דשמיא, וזכות הרבים, שהי' ליה להאי גברא רבא הרב לאנדא זצ"ל, שתיכף ומיד תפס כוונת אלו השואלים, באיצטלא דרבנן, וענה להם בתקיפות, שהעוף ששלח לו על ידי ווידאו אינו הקארניש, אבל על הקארניש שאנו אוכלים יש לנו מסורה ברורה עליה. ואמר לי הגה"צ מאודווארי שליט"א שגם הוא מודה ה' בכל לבב שהניחו בדרך האמת, להגיד דברים ברורים שקיבל מאת אביו זי"ע מסורת על העוף הקארניש.

וסיים הגה"צ מאודווארי שליט"א, כל זה ראיתי חובה לנפשי להעלות עלי גליון, למען ידעו דור אחרון, אל תחשוך את אבותיך, זה קרוב לשבעים שנים שאנו אוכלים ב"ה עופות במסורת, שביררו לנו אבותינו ורבנותינו מייסדי היישוב פה באמריקה תיכף אחרי המלחמה, בדם לבבם, ובראשם רביה"ק זי"ע.

ואסיים במה שסיים הגאון הרב לאנדא בתשובה הנ"ל, והשי"ת יצילנו מן הרוצים להכשילנו בעופות טמאים.

ע"כ מדברי הגה"צ מאודווארי שליט"א.

החותם עוד הפעם למען האמת והצדק יום תענית אסתר שנת תש"פ

אברהם לויפער

אבדק"ק דאראג